

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-52

Hangosak a berkek

politikában és a politikan kívül, a parlamenten kívül egyaránt azoktól a kívánságoktól, melyek a bánsági és erdélyi városok romanizálását követelik. Tizenöt esztendővel a román imperium átvétele óta — és a városok kisebbségi nemzeti érdeke még ma is megvan csakugy, mint a háboru előtt, vagy a háboru befejezése után. A királyságból hozzánk ellátogató hivatalos és nem hivatalos személyek panaszkodnak — így olvassuk legalább ama bizonyos újságtáblákban — hogy az utcákon, a nyilvános helyeken mindenfelé több magyar és német szót hallanak, mint román. Az újságok tulbuzgóságukban reálitálást követően ezekre a panaszokra és azt állítják, hogy a városokat a hivatalokban is a román kisebbségek uralják, a városoknál, ottán, az összes közhivatalokban még magyar tulsok a magyar tisztviselő, ez minden állapot, mely sérti a román állam dicsőségét és az illetékes ténylegnek mindegyiket, sőt lehetetlen is el kell követni, hogy ez az áldatlan helyzet megváltozzon. Ezeket a sérelmeket — milyen furesán hangzik, hogy a nemzeti többség nevében csak sérelmi politikát, ami pedig, mióta világ, mindenkor a nemzeti kisebbségek szomorú adottsága volt — nap-nap után újít és annyiszor hangoztatják, hogy aki nem ismeri a való helyzetet, el is hisheti. Kötelességünk tehát reámutatni az igazságra, azaz, mintha a román állampolgárnak reájárna ki egyforma jog az alkotmányban is, bármilyen nemzetiséghez tartozik és így védekezni akarunk, vagy jó tetszést, hanem hogy kellő értékűre tartsuk le ezeket a vádaskodásokat, melyek egyedüli célja a hangulatkeltés a sajtótermékek részéről, melyek ebben a hazafiasságban élik ki magukat. És a hangulatkeltés olyan eszmadiapolitikusok részéről, akik a pártkeretekben való bűjtölközésük révén lettek — saját beképzelésük szerint — ország sorsát intézők. Hallatni kell a szót, mert különben nem veszik észre, hogy a Bánságban és Erdélyben a városokat is román jellegűeknek kell bárn a magyar uralom alatt senkinek jutott eszébe például a barcasági szász városokat szász vagy román jellegűeknek megfosztani. Egyet még így sem értünk, hogy a városok romanizálását követelik, hanem bizonyosan van valami elképzelésük a tervük is, hogy ezt miként lehetne megvalósítani. A közhivatalokban már alig van egy-két otffejejtett kisebbségi tisztviselő. Itt tehát nincs mit romanizálni. A városok vezetésében a liberálisok kormányzása óta mutatóna sem akad kisebbségi tisztviselő. Itt sincs tehát tennivaló. Maradna a városok, amelynek csak annyi köze kezd a hivatalokhoz, hogy segít eltartani és tartani ezeket adófilléréivel. A lakosság viszont nem lehet megfosztani nemzeti érdekeitől és nem is akarhatják, mert hiszen minden hallunk filippikákat a renegátok részéről. És renegát akadhat egy-kettő, de ezer meg ezerszámmal. Nem maradna hátra, mint a kisebbségeket kitelepíteni a városokból vagy kiirtani. Azért írjuk ki, hogy reávilágítsunk, mennyire tulsó a célja a tulsók. A természet rendjét megváltoztatni nem lehet. A természetnek vannak a maga törvényei. Ezek a törvények pedig türelmet parancsolnak. A természet meg fogja hozni azt is, hogy a városokban a román elem mindig több és több lesz. Az első nekilendülés után a haladás

A Duca-gyilkosságról nem tudtam és a vasgárda kebelében nem volt szó összeesküvésről — vallja Zelea Codreanu

A színajai nagy per tárgyalása

Fokozódó érdeklődés mellett folyik a fővárosban a második hadtest katonai bírósága előtt a színajai merénylet és a vasgárdista összeesküvés ügyében a nagy per tárgyalása. A vádlottak kihallgatása már kedden este kezdődött meg, amikor elsőnek Constantinescu diákot, Duca miniszterelnök gyilkosát hallgatták ki. Constantinescu elmondta, hogy 1930-ban lépett be a vasgárdába és csakhamar benső barátság fejlődött ki közte, valamint Belimache és Caranica között. Már az ősz folyamán elhatározták, hogy valamely felelős államférfit megölnek, hogy így mozgalmukra felhívják a figyelmet. Amikor a decemberi választások alkalmával a vasgárdát feloszlatták, akkor elhatározták, hogy megölik Ducát. Két barátjával erre vonatkozólag meg

is állapotodott. Tagadja azt, hogy tervükről más is tudott volna, vagy hogy az előkészületekben más is részes lenne. Amikor megtudták, hogy Duca miniszterelnök december 29-én Színajába utazik, ezt az alkalmat tartották a legjobbnak tervük végrehajtására. Már délután akarták a merényletet végrehajtani, azonban Duca kíséretében ott volt Bratianu Dinu is, akit nem akartak bántani és azért a merényletet estére halasztották. A bíróság kérdésére, hogy sajnálja e tettét, így válaszolt: — Nem sajnálom tetteimet és emelt fővel várom a büntetést. Arra a kérdésre, hogy mikor ismerte meg Cantacuzino Graniceru tábornokot, azt válaszolja, hogy december 19-én, előzetesen azonban egy alkalommal már beszélt vele telefonon.

majd eljön ide tanunak és elmondja, hogy erről a kérdésről mit beszéltem vele. Ebben a pillanatban belép a terembe Iunian Grigore volt igazságügyminiszter és egyenesen a védők padsorai elé halad, ahol helyet foglal. A radikális parasztpárt vezérének a védők soraiban való megjelenése nagy feltűnést kelt és Codreanu is megszakítja pár pillanatra vallomását, amelyet azután így folytat: — A vád nagy része azokon a leveleken épül fel, amelyeket Cantacuzino Graniceru tábornok írt hozzám. Védelmére kell kelmem a tábornoknak, akit mindig az idealizmus vezetett, de nem sokat mond az a levél sem, amely arról szól, hogy vegyem át az ország kormányzását. Semmi tény nem támasztja alá azt, hogy ebben a levélben összeesküvésről lenne szó. E levélből az sem derül ki, hogy milyen alapon gondolta a tábornok, hogy a kormányzást átvegyük. Ha mi bünyösök vagyunk, ám ítéljenek el bennünket, azonban hangsúlyoznom kell, hogy a tábornok ártatlan.

Csak ők hárman vettek részt a merényletben

Belimache vádlott elmondja, hogy a választások idején propaganda körúton volt Erdélyben, ahonnan december 26-án tért vissza a fővárosba. Nyomban felkereste Constantinescut, aki megismertette vele a merényletre vonatkozó tervét, amelyhez a maga részéről azonnal hozzájárult. Caranica vádlott kijelentette, hogy ő is azonnal helyeselte Constantinescu tervét, mihelyt arról tudomást szerzett. Ugy Belimache, mint Caranica ismételt hangsúlyozták, hogy hármasukon kívül senki más nem vett részt a merénylet előkészítésében és végrehajtásában.

bornok, hadbírósi elnök az elnöki emelvény elé szólította Codreanút, majd így szólott hozzá: — Ön megértette a vádat, mondja el mit hozhat fel mentésére. Codreanu a teremben levők általános figyelmé mellett a következőképpen kezdte meg védekezését: — A vádban teljesen ártatlannak érzem magamat. A háboru utáni ifjúság súlyos problémák megvalósítása előtt állott és én ebben akartam az ifjúság irányítója lenni. Amíg a háboru előtti ifjúság eszménye Románia nagyra tette volt, addig a háboru követő nemzedék feladata lett a közélet moralizálása és megtisztítása.

A vasgárda nem volt titkos szervezkedés

Codreanu azután foglalkozik azokkal a fenyegető levelekkel is, amelyekre a vád hivatkozik. Ezek sem bizonyítékai az összeesküvésnek. Cáfolja azt, mintha a vasgárda titkos és földalatti szervezkedés lett volna.

A vasgárda a maga eszméiért nyíltan küzdött.

Beszél arról, hogyha a vasgárda titkos szervezet lett volna, akkor bizonyára éppen úgy felhalmozta volna a gránátokat, gépfegyvereket, puskákat és töltényeket, mint azt Ausztriában tették az összeesküvők. Ilyen holmikát azonban a vasgárdánál nem találtak. Ráter a vasgárda állítólagos titkos pénzalapjára, amelyről ezt mondja: — Először azt állították, hogy Moszkvától kapunk pénzt. Később úgy módosították ezt, hogy Mussolini támogat bennünket, majd azt híresztelték, hogy anyagilag Hitler áll rendelkezésünkre. Amikor mindezekből az érvelésekből ki-

A szerda reggeli tárgyalást Zelea Codreanu Corneliu kihallgatásával kezdte meg a hadbírósi. Ignat tá-

Ezt a célt szolgáltam és ennek a szolgálataiba állítottam erőmet.

Junian Grigore volt miniszter a védők soraiban

Codreanu azután részletesen foglalkozik a vasgárdista mozgalom kiinduló pontjaival. Később rátér a vádakra és a következőket mondja: — A közélet erkölcsének megerősítése a nemzeti szellem istápolása és a lelkek megújítása volt a programunk. Távol állott tőlem az össze-

küvés gondolata és tiltakozom ezen vád ellen. Akción nem törekedett a kormány átvételére, sem pedig a diktatúrára. Ilyesmiről sohasem volt közöttünk szó. Nem is készültünk fel a kormány átvételére. Hogy ez igaz, arra nézve hivatkozom Averescu marsallra, aki tátoódik a románság beszivárgása, mert első-sorban nekik kínálkozik elhelyezkedési lehetőség. Ha egy kissé körülhúznák és összehasonlítják a tíz év előtti helyzetet a mai

állapottal, akkor meggyőződhetnek ennek az igazságáról. Ezért kár és felesleges is demagógoskodni. Hangoskodással ezen ugy-sem lehet változtatni. Türelem.

Vogytak, azt mondták, hogy hamis pénzt gyártunk. Egyik állítás sem igaz. Azután beszél a nemzeti eszméről és a nemzeti gondolatáról.

Felelősi, hogy 1929-ben egy alkalommal négy órán keresztül tárgyalt Vaida miniszterelnökkel, aki előtt kifejtette célkitűzéseit és akitől azzal a

benyomással távozott, hogy bizalmát megnyerte.

Ekkor Vaida arra kérte őt, foglalkozzék a kommunizmus problémáival, hogy határozottan küzdhesen a kommunizmus ellen. Azt válaszolta az akkori kormányelnöknek, hogy ezzel a kérdéssel már régebben foglalkozott. Vaida akkor megengedte az ugynevezett besszarábiai

marsot, azonban az erre vonatkozó engedélyt később visszavonta.

Zelea Codreanu beszédét azzal zárja, hogy a készülő gyilkosságról nem tudott és a vasgárda kebelében összeesküvéseiről sohasem volt szó.

Ignat tábornok elnök azután szünetet rendelt el.

A vasgárda napiparancsa úgy hangzott hogy erőszakra erőszakkal válaszoljanak

A délutáni tárgyaláson a hadbíróóság folytatta Zelea Codreanu kihallgatását. Elmondotta, hogy a vasgárda feloszlása után előbb Jonescu Virgil mérnök lakásán rejtőzött. Az volt a terve, hogy kihallgatásra járul az uralkodó elé. Felkérte Jonescut, keresse fel Marinescu bukaresti rendőrprefektust és kérje meg, hogy eszközölje ki számára a kihallgatást. Ez azonban nem valósulhatott meg. Mikor azután látta, hogy Jonescu mérnököt és a házát is szemmel tartják, Cantacuzino Graniceru tábornokhoz költözött.

Innen adta ki ismert napiparancsát, amelyben az erőszaktilalmat felfüggesztette és hivatkozta, hogy erőszakra erőszakkal válaszoljanak. Azonban itt újból hangzott, hogy a gyilkosság és az összeesküvés távol állott tőle.

Ignat tábornok elnök: Mit jelentenek azok a levelek, amelyekben Titulescu, Jamandi és Incelet nevei szerepel-

nek és amelyekben nyilvánvalóan terroriztikus elhatározásokat penditettek meg.

Codreanu kijelenti, hogy ezeknek a leveleknek nincsen nagyobb fontossága. Az elnök kérdésére elmondja, hogy nem emlékszik arra, mintha a gyilkosokat valaha látta volna.

Ignat tábornok: Elment volna ön is Szinajába, ha oda küldik?

Codreanu: Semmi esetre sem mentem volna, mert nem szeretem az erőszakot.

Codreanu végül újból védi Cantacuzino Graniceru tábornokot. Ezzel kihallgatása véget ért.

Cantacuzino Graniceru tábornok kihallgatása következett ezután. A tábornok elsősorban elismerésének ad kifejezést, amiért katonái és nem polgári bíróság elé került. Kifejti, hogy a politikai helyzet teljesen kiábrándította a politikai pártokból és éppen azért lépett be Codreanu alakulatába, mely az ő eszméi világát kielégítette.

A mozgalom vezetőinek eszük ágában sem volt a hatalmat magukhoz keríteni, hanem csakis az alkotmányos tényezők és a király hozzájárulásával.

Tiltakozik az ellen, hogy összeesküvéssel és a gyilkosság előkészítésével vádolják. Ignat tábornok elnök: Ön írta az emlékeztető levelet Ducához?

Cantacuzino Graniceru tábornok: Éppen azért írtam a levelet, mert Duca nagyon jó barátom volt és irasomat az iránta való szeretet sugalta.

Ha tudtam volna, hogy mi készül, akkor Constantinescut és két társát lebeszéltem volna tervükről.

A tábornok további vallomása során kifejti, hogy nem hivatkozik a terroriztikus lépésekre, tulajdonképpen konzervatív érzelmi és a vasgárdánál a választások alkalmával jelöltséget csakis Zelea Codreanu rábeszélésére vállalt.

A cukor hirtelen felszökött ára megkeserítette a kamarai tanácskozás vitáját is

A kamara tegnap délutáni ülésén napirend előtt Serbescu tiltakozik, hogy a nagykarolyi papírgyár a mai súlyos helyzetben tizenegy idegen állampolgárt alkalmaz, míg Demetrescu a telefonárság eljárását teszi szóvá.

Motogn a nemzeti parasztpárti szertint a budapesti állami levéltárban sok olyan iratot őriznek, amely az erdélyi románságra vonatkozik. Rámutat arra, hogy amennyiben ezeket a budapesti levéltár nem adná ki, úgy intézkedni kellene azok lemásolásáról.

Pilat kéri, hogy az irodalmi műveket vonják ki a cenzura alól.

Mavrodi alminiszter kifejti, hogy ezeknél a cenzura minimális, azonban az ostromállapot szükségessé teszi a cenzura fenntartását.

Cuza: Cenzurázzák csak továbbra is az erkölcsromboló műveket.

Radian: A konverzióval kapcsolatos híreket is cenzurálták!

Mavrodi: Mert valótlán dolgokat tartalmaztak.

A kamara azután egyhangulag megszavazta a sajtóamnesztia-ra vonatkozó javaslatot.

Cuza a szavazás után bejelenti, hogy a román elemi iskolai oktatás reformja ügyében interpellálni fog. Szerinte ezt az oktatást úgy kell megszervezni, hogy már az elemi iskolában is a román elem kerüljön tulsúlyba.

Teodorescu ipariügyi miniszter válaszolt azután Serdicinek a cukordrágulás ügyében elmondott beszédére. Szükségesnek látja annak a megállapí-

tását, hogy a kormányt és a gyárosokat köti az a szerződés, melyet az elmúlt évben kötöttek és amelynek értelmében vagononként 7300 leiert veszik át a gyárosok a répat. Tavaly a kartell felbomlott és a gyárosok a konkurrenca miatt leszorították a cukor árát.

Leszögezi, hogy a cukor termelési ára ma kilónként 20 lei 40 bani, úgy, hogy a kartell felbomlása óta a gyárosok vesztéssel dolgoznak.

Cuza: Adjanak 8000 leit a répatermelőknél vagononként és szállítsák le a cukor árát, nem kell a zsidó gyárosoknak keresni.

Teodorescu miniszter azzal fejezi be beszédét, hogy a nyolc leies áremelés sok és ő maga részéről az érdekelteknek tanácsokat is adott, amelyeket — reméli — figyelembe is fognak venni.

Serdici nincs meglepedve a miniszter válaszával.

Floritan inditványozza, vezessék be a cukormonopóliumot. A kormány külföldön hat leiert kapja a cukrot és ha kilónként huszonkét leiert adja, úgy

a répatermelőket is kártalaníthatja és tetemes összeget is kereshet a kincstár. Mihalescu: A cukorgyárak idegenek kezében vannak, akik a mi bőrünkön spekulálnak.

Tileman képviselő akar felszólalni, azonban a nagy zajban csak Pamfil Seicaru hangja hallatszik:

— Milyen minőségben akar felszólalni? Mint cukorgyáros, vagy mint bolsevista! Egyáltalában milyen képviselő ön, aki nem román állampolgár és akit a bolsevisták itt felejtettek!

Tileman válaszolni akar, de a cuzisták olyan lármát csapnak, hogy minden kísérlete hiábavaló. A zaj elcsendesülésével Teodorescu miniszter bejelenti, hogy a cukordrágulás ügyében a kormány a legrövidebb időn belül intézkedik.

Azután áttértek a napirendre, amelyen az egyenesadó törvény módosítására vonatkozó javaslat vitája szerepelt.

A francia kémiszervezet két főszereplője egy elavult törvény jóvoltából büntetlenül kerül ki a nagy botrányból

Részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású kémkedési botrányról, amelyet Párisban lepleztek le. Ez a kémkedés valóságos világszenzáció, mert kiderült, hogy a szervezet franciaországi szereplői összeköttetésben áll-

ottak Finnországban, Angliában és Amerikában működő hasonló kémiszervezetekkel. Ezek valamennyien Szovjet-országra javára dolgoztak. Nagy érdekessége az ügynek az, hogy a kémkedés két főszereplője Schwitz James

THERMOGENE

meleget fejleszt, leküzdí a köhögést, grippét, rheumát, oldalszurást, zsábad.

Thermoden egy szerű darab vátában a bőrre fektetik. Nagyszerűen pótolja a borogatást, mustár és egyéb tapasztokat, maszszázs- és más elvezetőszereket, amelyeknek összes jótulajdonosságait egyesíti magában.

Vezérképviselet:

I. DILLAN

BUCUREȘTI I., Str. Pitar Mos 6.

A világ összes gyógytáiraiban és drogériáiban kapható.

amerikai állampolgár és felesége mint a párisi lapok jogi szakértői ir — büntetlenül fognak kikerülni botrányból. A lapok hivatkoznak a is érvényben levő 1886. évi francia t vényre, amely büntetlenséget bizt mindazoknak, akik a kémkedésben vékeny részt vettek, ha még a főt gyalás előtt töredelmes vallomást t nek. A Schwitz-házaspár mindjárt e kihallgatásukkor részletes vallom tett az egész kémkedésről és az ő va másuk alapján vált lehetővé a kém gátat többi résztvevőjének kézreker se és az egész földalatti munka lele zése. Schwitz James és felesége ügyvédje már is beadványt intézett ügyészséghez és kéri, hogy véden helyezze szabadlábra. Hangsúlyoz hogy az ő vallomásuk nélkül lehetett volna a kémiszervezet tagjait let tőzteni és ártalmatlanná tenni. ügyvéd felajánlja azt is, hogy az am kai házaspár a vizsgálat befejezésé hajlandó Párisban maradni és kész gel áll a hatóságok rendelkezésére.

A városok virágzása a falvak jólététől függ

A nemzeti parasztpárt aradi és arad gyei tagozata ülést tartott, amelyen a p központ részéről Mihalache pártel és Vaida Sándor volt miniszterelnök tek részt. A Pop-Cicio István halálával r üresedett megyei tagozati elnöki állást halachenak ajánlották föl, aki kijelente hogy ideiglenesen fogadja csak el az elr séget és az ügyek vezetésével Cosm hály ineu-kisjenői esperest bizta meg. halache azután nagy beszédet mondott nemzeti parasztpárt újjászervezéséről célkitűzéseiről. Vannak az országban — m dotta többek között — kisebbségek is, e itt élnek a mi országunkban és akiket r rövidíthetünk meg jogaikban, de minden mánt jogaihoz kell juttatnunk. A para ság boldogulása érdekében mindent e kell tenni és nem szabad elfeledni, hogy városok is csak akkor virágozhatnak, h falvak élete jó.

"Gré" Kosmetika, szépségápoló

Szakorvos vezetésével! Díjtalan prospektus kívánatra. I., Piața Libertății (Jenőherceg-tér) Agrá palota

Benes nagy külügyi exposéja

Ausztria önállóságát és integritását az 1922. évi genfi jegyzőkönyv alapján nemzetközi megoldással kell biztosítani

Benes csehszlovák külügyminiszter a prágai parlament külügyi bizottságában nagy beszédet monolt, amelyben Középeurópa helyzetével és Ausztria függetlenségével foglalkozott. Kifejtette felfogását Ausztria jövő sorsa tekintetében, és utalt arra, hogy az osztrák kérdés egutóbbi fejleményei élénk világot vetnek arra, hogy mennyire megváltozott a nemzetközi helyzet. Az elmúlt hónapokban megváltozott a viszony Olaszország és Franciaország, valamint Olaszország és Németország között. Ezek a változások nagy jelentőségüké válhatnak Csehszlovákiának Olaszországgal és Németországgal való viszonyára nézve. Benes ezután beszélt a háború utáni Ausztria viszonyairól és hivatkozott arra a jegyzőkönyvre, amelyet Ausztria 1922-ben, amikor a Népszövetségtől nagyobb költséget vett igénybe, Genfben aláírt.

— Ez a jegyzőkönyv — mondotta — a középeurópai helyzet magna chartája, annak aláírói kötelezték magukat, hogy nem töreksenek Ausztria területén sem különleges befolyásra, sem kedvezményre. Ausztria akkor arra kötelezte magát, hogy minden ilyen befolyásolási kísérletet elhárít magától és kedvezményt egyetlen államnak sem ad.

Felsorolta ezután Benes az Ausztriára vonatkozó összes megoldási lehetőségeket. Három megoldás kínálkozik. Az első a német megoldás, az Anschluss, a második az olasz megoldás, a harmadik pedig a középeurópai megoldásnak nevezhető. Ez a középeurópainak nevezett megoldás ismét háromféle lehet. Az egyik az, hogy a középeurópai kisebb államok Ausztriával együtt valamilyen formában középeurópai szövetségbe tömörüljenek. A második megoldás a Habsburg-restauráció, amely Ausztria és Magyarország politikai, jogi és gazdasági egyesítésével volna egyértelmű. A harmadik középeurópai megoldás pedig az, hogy Ausztriának nemzetközileg biztosított teljes függetlensége legyen.

Benes ezután sorra vette ezeket a megoldási lehetőségeket és így folytatta:

— Amikor a háború alatt Magyarország és én megnyertem az ántánt-hatalmak hozzájárulását az osztrák-magyar monarchia felosztásához, akkor a felosztás után megmaradó Ausztriára nézve azt ajánlottam, hogy csatlakozzék a német birodalomhoz. 1917-ben kiderült, hogy az ántánt-hatalmak ellenzik az egyesülést. Ma ugyan Csehszlo-

vákia is ellenzi a csatlakozást, de ettől az eshetőségtől függetlenül, ha a nagyhatalmak megengednék a csatlakozást, Csehszlovákia a maga részéről nem fél azért sem, mert erősebbnek érzi magát, mint bármikor a múltban. Ha Ausztriában a nemzeti szocialisták, vagy az Anschluss hívei kerülnek tulsulyra, akkor súlyos viszonyok támadnak Európában, mert sem Olaszország, sem Franciaország, de még Anglia sem volna Ausztriával egyenlő állásponton.

Reátért ezután Benes az olasz megoldási tervre és leszögezte, hogy Olaszország egyrészt ellenzi a csatlakozást, másrészt azonban irányító szerephez akar jutni Középeurópában. A római egyezmény az olasz megoldásra irányuló kísérletet jelent. Csehszlovákia és a kis-antánt nem fogadja kedvezően eze-

ket a kísérleteket és tárgyilagosan vizsgálja azokat. Sajnos azonban éppen Mussolini nyilatkozatának bizonyos részei a teljes hozzájárulás lehetőségeit csökkentik. A középeurópai szövetség terve, amely egyesítendő a Duna mentén fekvő összes kis államokat, ellentétlára találna éppen Olaszországban, mert a Duna-monarchia életrekelését jelentené. De ellenezné ezt Németország is. Ausztria és Magyarország politikai és gazdasági egyesülésével a kisantánt fordulna szembe és ez a megoldás állandó harcokat jelentene. Nem marad tehát más hátra, — fejezte be exposéját Benes — mint levonni a végső következtetéseket és az 1922. évi genfi jegyzőkönyv alapjára helyezkedve, Ausztria önállóságát és integritását nemzetközileg biztosítani.

Kétszázézer német leánynak segít Hitler férjhez menni

Münchenből jelentik, hogy Hitler kancellár tegnap Unterbachingban résztvett a német autótutottani állomásának felavatási ünnepélyén. Ez alkalommal beszélt a német birodalom gazdasági helyzetéről és szembehelyezte egymással a marxista és a nemzeti szocialista Németország gazdasági viszonyait. Nagy erőfeszítéseket tett a birodalmi kormány és ezek nem is maradtak eredménytelenek, mivel alig egy esztendő alatt a munkanélküliek száma több mint a felével csökkent. A birodalmi kormány igyekezett a polgárok adóterhein is könnyíteni és egy év alatt háromszáz millió márka adójóváírást esz-

közölt. Számos német leánynak lehetővé tette a férjhezmenést és erre a célra most további százötven millió márkát fordít, hogy még kétszázézer német leánynak segítsen a férjhezmenéshez. A német nép kereseti viszonyai is jelentősen javultak, aminek bizonyítéka az, hogy egy esztendő alatt a takarékbetétek egy milliárd márkával emelkedtek. Lássa be az egész világ — fejezte be szavait Hitler — hogy a német birodalom nem akar mást csak békét és azt, hogy az egész világ boldoguljon és ennek érdekében készek vagyunk az egész világgal szövetkezni.

Személyvonat belerohant egy tehervonatba és harminchárom ember a helyszínen meghalt

Moszkvai jelentések szerint Oroszországban újabb súlyos vasuti szerencsétlenség történt. A Perm felé haladó vonalon Taratuj állomás mellett egy személyvonat belefutott egy tehervonatba. A szerencsétlenségnek harminchárom halottja és hatvanhét súlyos sebesültje van. Megállapították, hogy a személyvonat a megengedettnél jóval nagyobb sebességgel haladt és így történt, hogy a kődben belerohant az előtte haladó tehervonatba. Öt személykocsi és három teherkocsi pozdorjává tört. A vasuti szerencsétlenséggel kapcsolatosan több letartóztatás történt.

A kommunista párt központja elhatározta, hogy a legnagyobb szigorral jár el a vasuti szerencsétlenségek előidézőivel szemben, akiket még az sem riaszt vissza, hogy az utóbbi időben több bűnös vasutast, akik ilyen baleseteket előidéztek, kivégeztek. Elhatározta a pártközpont azt is, hogy több ezer megbízottat küld szét az ország minden részébe, akik az egyes állomásokon figyelni fogják a vasuti forgalmat és a vasutasok viselkedését. Ezeknek a megbízottaknak joguk lesz azokat a tisztviselőket, akiknek viselkedésében hanyag mulasztást látnak, azonnal letartóztatni.

Aranyér-kezelés... költséges?

Nem!... Győződjön meg erről saját maga, vásároljon a gyógyszerárban „Goedecke”-féle

ANUSOL ARANYÉRKUPOKAT.

Ezt a szert kényelmesen és minden akadály nélkül használhatja és meglesz lepedve, hogy milyen rövid idő alatt megszűnnek fájdalmai és panaszai. Az Anusol aranyérkupok hatása teljesen megbízható és az orvosok állandóan rendelik. Kapható gyógyszerárakban.

Egyelőre nem lesz nálunk községi választás

Nistor Demeter dr. vármegyei prefektus, aki több napon keresztül a fővárosban tartózkodott, hazaérkezett. Munkatársunk előtt kijelentette, hogy az új közigazgatási törvény értelmében most felosztják mind azokat a városi és községi tanácsokat, amelyek még működnek. Temes megyében százhetven községi tanács közül a törvény életbeléptetése előtt csak hetvenkettőt osztaltak föl. A többire most kerül a sor. Ami a timisoara-temesvári városi ideiglenes bizottságot illeti, az most már átveszi a felosztott tanács összes jogait és csupán városi javak eladására vonatkozólag nem rendelkezhetik. Az új községi választásra vonatkozólag a törvény nem tartalmaz kötött határidőt. Kimondja, hogy a törvény kihirdetésétől számítva huszonöt napon túl lehet csak a választást megtartani, de erre hat hónapi idő van. Így egyelőre városunkban nem lesz községi választás. Végül kijelentette a prefektus azt is, hogy városunkban a kereskedelmi és iparkamara, a mezőgazdasági kamara és a munkakamara továbbra is meg marad.

A magyar ifjuság kulturdelutánja a Magyar Házban

A Magyar Párt ifjusági szakosztálya március 25-én, vasárnap délután öt órai kezdettel a Magyar Ház nagytermében nivós műsorral kulturdelután rendez, amelyre a közönséget ezután hívja meg. A tartalmas műsort Steigüber István dr. az ifjusági szakosztály alelnöke nyitja meg beszédével, majd Perina Ferenc operaénekes a Bánk Bán operából énekel, utána pedig saját szerzeményeiből ad elő. Nagy érdeklődésre tarthat számot Fodor József hittanár fejtegetése, aki Erényeink és bűneink címmel fog értékes előadást tartani. A kulturdelutánon a Temesvári Magyar Dalárda is közreműködik, amelynek teljes kara: Arra fel az alvén című dalt adja elő. A Temesvári Magyar Dalárda kórusának minden előadása művészi teljesítmény, amelyet a kulturdelután közönsége bizonyára értékelni fog. A műsor keretében Péter János az ifjusági szakosztály elnöke, a kiváló előadó is fellép, aki Ady-verseket szaval. A nivós műsort Berczy János tanár zenezáma fejezi be, aki magyar népdarokat ad elő zongorán.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Déli és délnyugati széllel változó felhőzet várható, helyenként esővel, a hőmérséklet változása nélkül. Városunkban tegnap délelőtt derűs idő volt, délután beborult. Délben tizenkét órakor árnyékban tiz, délután négy órakor a napos oldalon tizen-nyolc fok meleg volt.

A Magyar Dalárda közreműködésével

M á r c i u s

25-én

K U L T U R D É L U T Á N

délután 5 órakor

a Magyar Házban.

Rendezi a magyar ifjuság

Látogatás az egykori csatatéren ahol Napoleon nemcsak a csatát, hanem kalapját is elvesztette, melyet ma is őriznek a németek

A lipcsei tavaszi mintavásár véget ért és annak sikeréről már beszámoltunk. A Németország új politikájával szembeni rövid ideig tartó bizalmatlanság nem árthatott ennek az intézménynek, melynek kezdete a tizenkettedik századba nyúlik vissza. 1156-ból való okiratokat őriznek, amelyek a lipcsei vásárok látogatóinak bizonyos előnyöket biztosítanak. Igazi fellendülése akkor következett be, amikor a vásárok rendezésére külön részvénytársaság alakult. Ettől kezdve rohamos volt a fejlődés, amit leginkább az bizonyít, hogyha valaki a mai vásár területét végig akarja járni és minden csarnokban mindent meg kívánna tekinteni, úgy nem kevesebb, mint száz kilométeres sétát kellene tennie.

A lipcsei vásár fejlődése tette szükségessé annak a hatalmas pályaudvarnak az építését, mely a maga nemében a legnagyobb egész Európában. Huszonhat sín páron egyszerre futhatnak be a vonatok az üveggel fedett óriási csarnokba. A pályaudvar épületének utcai frontja csaknem háromszáz méter és az építészetnek valóságos remeke. Hat évig épült és az építési költségek százötven millió arany márkát tettek ki. Szükség is van erre a nagyarányú pályaudvarra különösen a mintavásárok idején, mert

míg rendes körülmények között egy-egy napon a teheráru forgalom 40—50.000 kilogram, addig a vásár napjain átlagban eléri az egy millió kilogramot.

Lipcse maga egészen ezeknek a vásároknak a szolgálatában áll. Az áruk nemcsak a kiállítás hatalmas telepén nyerne elhelyezést, hanem a városnak erre a célra épült számtalan palotájában is. Ezt az óriási üzemet a Messamt tisztviselősege vezető példás rendben. A szinte hihetetlen forgalomban egy pillanatra sem áll be fennakadás. Aki csak egy-két nappal előbb rendelt lakást, megérkezése után a pályaudvaron egy pillanat alatt megkapja lakásutalványát, amely német alaposággal a legreálisabb felvilágosítást nyújtja. A vásár ideje alatt az utcákon is olyan forgalom van, hogy meghaladja a nagy világvárosok legnagyobb forgalmát.

Az emberek mindenütt mindenlével szemben udvariasak és előzékenyek. A fegyelmzett-ség uralkodik minden vonalon. A rendőrök munkája kizárólag a forgalom szabályozására irányul. Amikor Hitler megjelent Lipcseben a Wagner emlékmű alapkövetéltéi ünnepségén, mintegy százezer ember gyűlt össze az utvonalon, mely a létesítendő emlék helyébe vezetett. A rendet mindenütt az S. A. emberek tartották fenn. Ugy a felvonulás, mely az egyleti zászlók rengetegében festői képet nyújtott, mint a hatalmas tömeg szétoszlása a legnagyobb rendben történt.

A mi, nehezebb ételekhez szokott gyomrunk csak az ugynevezett Eintopfgerichtet nem tudja bevenni. Ez is hitleri vivmány.

Minden hónap első vasárnap-

ján van az egytál ételés nap. És ez alól nincs kivétel, a magánháztartásokban sem.

Göbbels propagandá miniszter ünnepi ebédje is ebből állott Lipcseben. Protekció azért itt is van. A sárgarépás-krumplis-főtt szalonmás vagy fleisnudlis vagy füstöltusos lenese között volt választás. Lencsét már nem kaptunk, mert csak egy porció állott már rendelkezésre és ezt Göbbels részére tették el. Göbbelst még abból az időből szeretik, mikor mint egyik legkiválóbb népszónok a harcok idején állott Hitler mellett és tudja, hogy ő is szereti — a lencsét füstölt hussal.

Lenyügöző hatású Lipcseben a népek csatájának emlékére emelt hatalmas szobormű, melynek belsejében sok emelet magasságban lépcsők vezetnek fel

és a tetőzetén épült terraszról gyönyörű kilátás nyílik az egész városra és környékére. Látható az egész egykori csatatér, melyen

1813-ban a Napoleon elleni csatában nyolcvanezer katona vesztette életét.

Ezek emléket örökítette meg a Völkerschlachtdenkmal. Százával zarandokolnak ide az idegenek, de lipcseiek is. Itt vesztette el Napoleon nemcsak a csatát, hanem kalapját is, melyet a franciák nem kis bosszúságára ma is őriznek még Berlinben a Zeughausban és a császár kocsijával, érdemrendeivel egyetemben szívesen mutogatnak az idegennek.

A hitleri változásokról és változtatásokról lesz még alkalmunk szólni legközelebb. (hc)

Megegyezés jött létre az erdélyi szász egyház és a nemzeti szocialisták közt

Ismételten irtunk már azokról az ellentétekről, amelyek az erdélyi szászok között felmerültek. A F a b r i t i u s kapitány vezette alatt álló nemzeti szocialisták — hivatalos nevükön: romániai németek nemzeti szövetsége — erősen szembehelyezkedtek a régi néptanácsi alapon álló szászokkal. Ez a szembehelyezkedés különösen a szász evangélikus egyházat érintette súlyosan, amely féltette a maga függetlenségét. Így került G l o n d y s püspök többször is a nemzeti szocialisták támadásainak pergőtüzébe. Ujból és újból megindultak a békülési tárgyalások, amelyek most végre — ugylátszik — eredményt is értek el. A szász egyház megegyezést létesített a nemzeti szocialistákkal és ezt a megegyezést a szász evangélikus egyház országos konzisztórium tudomásul vette.

A megegyezésben a romániai német nemzeti szövetség kötelezi magát arra, hogy tagjaihoz nem intéz olyan követeléseket és intézkedéseket, amelyek az egyház intézkedéseivel és rendelkezéseivel ellentétben állnak. Ha ez mégis megtörténnék, ezeket

nyomban visszavonja, mihelyt arra figyelmeztetik. A nemzeti szocialisták nem adnak a romániai országos evangélikus egyház alkalmazottainak utasításokat olyan ügyekben, amelyekre az egyház intézkedései és utasításai vonatkoznak. Azok a nemzeti szocialisták, akik az evangélikus egyháznak is tagjai, magukra kötelezőnek ennek intézkedéseit ismerik el. Az evangélikus egyháznak mindazon hívei, akik egyben a nemzeti szocialista szövetségnek is tagjai, kötelezvényt irnak alá, amelyben kijelentik, hogy magukra nézve az evangélikus egyház utasításait tartják mérvadónak. A nemzeti szocialista ifjúsági szervezetei nem léphetnek fel az evangélikus egyház ifjúsági szervezetei ellen. A németek nemzeti szövetsége tartózkodik attól, hogy az iskolaköteles ifjúságra befolyást gyakoroljon. A nemzeti szövetség az ifjúság kiképzésére vonatkozó anyagát betekintés végett rendelkezésére bocsátja az egyháznak. Végül kimondja a megegyezés, hogy a nemzeti szövetség minden olyan intézkedése, amely ezzel a megállapodással ellentétben áll, érvényét veszti.

Konkolyhintés és testvérelenes harc indult meg Aradon a németek részéről a magyar katolikus leánygimnázium ellen

Az utóbbi években ismételten lehetett egyes helyeken tapasztalni, hogy a német kisebbség egyes túlzó vezetői — miként azt Szatmármegyében kezdték — a magyar kisebbség rovására igyekeznek a maguk helyzetét megerősíteni. Ezt a szomorú jelenséget látjuk most Aradon. Ebben a városban tizennyolc éve működik a katolikus zárda magyar leányiskolája, amelynek négy osztályos elemije és négy osztályos gimnáziuma van. A katolikus leánygimnáziumnak annyi magyar növendéke van, hogy párhuzamos osztályokat kellett létesíteni. Azonban a németek is kedvet kaptak katolikus leánygimnáziumra és így létesült szeptemberben a harmadik párhuzamos osztály német tannyelvvel. Ebbe azonban csak úgy tudtak mindössze husz növendéket kapni, hogy tizenöt ujaradi német leánykát is jártatnak be. Ez csak az iskola életképességeért történik, mert hiszen Ujaradon van szépen működő német katolikus leánygim-

názium és így voltaképpen felesleges, hogy ezek a gyermekek naponta olyan nagy utat tegyenek csak azért, hogy Aradon is legyen katolikus német leánygimnázium. A német túlzók azonban látják, hogy a német tagozat fennmaradása így sem biztos, azért most sorra járvák Aradon a németes nevű magyar szülőket és arra igyekeznek őket rábírni, hogy gyermekeiket vegyék ki a magyar osztályból és irassák át a németbe. De még tovább is mennek. Mozgalmat indítottak az iránt, hogy a leánygimnázium B osztályaiban ezentul német legyen a tanítás.

Az aradi magyarság azonban nem hajlandó ezt a konkolyhintést és testvérelenes harcot tétlenül elnézni. A magyar szülők küldöttségileg keresték föl S c h i l l József volt alispánt, a katolikus egyházközség elnökét. Feltárták előtte panaszalkat és egyben nemcsak azt kérték, tegyen lépéseket a magyar leánygimnázium csorbitatlan fennmaradása érdekében, hanem az iránt is,

hogy az idővel nyolc osztályos leánygimnázium legyen kifejleszthető. Az egyházközség a panaszt megértéssel fogadta és közösen a magyar szülők kívánsága érdekeire P a c h a Ágoston megyés püspöknél is

HIREK

Szavak, amelyek kihullottak a szótárból

Orfeum

Ismét egy szó, amely kihullott az enyészéből. A mai ember már nem ismeri, nem látta soha ezt az intézményt, a kifinomult és átszellemesedett kabaré kedélyes, taghumoru ösét. Egy halálhír dobja ismét fakuló emlékezetünkbe ezt az elcsúszott B á c s k a i Sándor az utolsó orfeumszínház halála, aki még ezüstös fejjel is ott tündökölt a poros székében, mikor az orfeum már rég elavult s kimult a világból. A házban dominozás közben szédült le a színházról és halt meg az öreg Bácskai, aki hány év múltán már hiába keresnénk ves színészek pantheonjában, még egy betű sem fogja megőrizni az emlékeztető csak olyan egyszerű orfeumszínház emléke. Nem szellemi hérosz, de aranyhumorú lattató a javából. Mint Baumann, Gy. Albach és a rég elköltözött többiek, ak hallatlan-látvány kicsordult a békebeli kétség szeméből a kőny, ahogy józsiú mővelő előadták. Most elment ő is, az utolsó kán, a békebeli kedverítés utolsó képlője, amikor még nem ismerték a sztárgalmát, nem volt még jazz és nem létező pazar görli-csoportos-kiállítás, hogy a zönség beszédüljön a théatrumba. A vet és a vidám várakozást már maghozták a nézők, elég volt, hogy a Bácskai a gyufát végigvonja a svéd lya oldalával kitapasztott barkóján, a gyufával együtt gyult magasra a jó. Vagy mikor a cillinderétől földig 1 gyászfátyolban lépett be gyertyával a ben és úgy adta elő özevgyi sorsra jut a kuplét, a nevetés valóságos forogte harzolt fel nyomán. Kedv, amely a ké támadt, a megelégedett gondatlan jó a békevilágon átugargzó vidámságból, lyet később, midőn már eltűnt nyomtan egy próbáltak meg fanyarul és kény detten keresgetni összebádogozott s hogy életigenlés. A jőzsefvárosi oroszlantól a gyárvarosi Andrásyig váig nagyszerűen tudnak mulatni a ré mesváriak is, akik szintén nagyon sze az orfeumot és nem kevésbé Bácskai dort, aki közkedvelt vendég volt itt. komikusok és fess sanzonettek, — e a jelszó ezekben a régi mulató éjszakák amikor még hajnalig szólott a cigány gan folyt a pezsgő. Felette cigakran a cia. Tellett a pénzből és tellett a jóke Ez volt a régi orfeum titka és ez volt mantikája. Az eltűnt régi orfeum, a bőség és a jókedv aranykorát jeler egy boldog kornak a belülről áradó g kedvét, amely úgy ömlött el ezekben latos éjszakákban, mint a pohárból ki gyönyöző pezsgőt. (Flane)

A teljesen újja átalakított
Royal kávéház
estétkint **Kozák Pista**
erdélyi primás kitűnő zenekara muz
Elsődrendű ételek és italok figye
kiszolgálása, olcsó polgári ára
Minden este tánc reggeli

— Economu tábornok ellenőrző uton. Economu Virgil tábornok hadseregvezérfelügyelő, a hetedik test parancsnoka, ellenőrző körutján, Lugosról tegnap városunkba zett. A hadtestparancsnok vezérka csak néhány órát töltött városban és azután tovább utazott Sibiu-S felé. Economu tábornok április több napi tartózkodásra újból ide zik.

VISSZA NÉMETORSZAGNAK
RATAIT. Rothermere lord a Daily
 véreikében felszólítja az angol kor-
 hogy Németország egykori gyarma-
 melyek most angol fenhatóság alatt
 adja vissza a németeknek. A visz-
 á nem jelentene Anglia számára na-
 bszességet, ellenben a világnak
 netlen erkölcsi hasznát eredményez-
 Németországnak új területekre van
 se, hogy ifjúságát elhelyezhesse. Né-
 ország expanziós törekvése állandó ve-
 let jelent Európa számára.

Glattfelder Gyula drt ünnepli a ma-
 pspöki kar. Budapestén a latin és gö-
 sztartású katolikus püspöki kar teg-
 de meg szokásos évi konferenciáját.
 i Jusztinián hercegprimás, aki a
 ncián elnököl, meleg szavakkal kö-
 te Glattfelder Gyula dr. csa-
 spökt, aki a napokban ünnepelte
 ádik születésnapját. A püspöki kar
 ünneplésben részesítette Glattfelder
 dr. püspököt.

Bong & Schneider
 a legnagyobb és legrégebb
 szaküzlet szövetekben
 és szabókellékekben
 I. Piata St. Gheorghe
 róm. kat. Püspökalota

magyar nemzet hálás lesz Gömbös-
 magyar parlamentnek — mint Bu-
 ról jelentik — Pallavicini
 örgről kifogásolta az Oroszország-
 ó diplomáciai viszony felvételét,
 t elhibáztak mond. Kifogásolta
 hogy Magyarországra még mindig tul-
 om orientálódik Németország felé, bár
 ri, hogy az utóbbi időben közeledés
 Olaszországra felé. A római gazdasági
 lásokkal kapcsolatosan megjegyzi,
 amely keveset is ért el ott Gömbös,
 magyar nemzet hálás lesz neki.

Sok gondal jár
GLIA LEGI ÉS TENGERI FEGY-
KEZÉSE. Az angol alsóházban tegnap
 előtt meg a birodalom védelméről
 vita. Maedonald miniszterelnök
 galyozta, hogy az angol kormány sulyt
 a légi haderőkre, de nem hanyagolja
 ngeri flottát sem és 1936-ig megépíti
 zokat a hadihajókat, amelyekre a lon-
 gyezmény értelmében joga van. Vé-
 angulyozta, hogy a nemzeti védelem
 me nem ellenkezik sem a béke, sem pe-
 leszerelés szellemével.

Kitünően sikerült
fővárosi társaskirándulás
 Wagons-Lits-Cook utazási világ-
 lat fővárosi társaskirándulása nagyszé-
 sikerült és ezzel a kinőni szervezettel
 elkező cég megmutatta, hogy lelkiismer-
 irányítás mellett az olcsó különvona-
 egyenesen szükségesek. A fővárosból
 atérő imponáns gyorsvonat utasai meg-
 dett és vidám arccal meséltek pompás
 nyelkről, ami csalahatlan jele annak,
 a Wagons-Lits-Cook cég különvonat
 szert bevált. A társasutazás rendezőinek
 elme mindenre kiterjedt. A vasut úgy a
 odosztályu, mint a harmadik osztályu
 ok részére a legújabb típusú pompásan
 szott kocsiakat bocsátott rendelkezésre és
 armadik osztály utasai is bórrel párná-
 ülőhelyeken tehetők meg a hosszú
 t. Mindenki számozott és fentartott ülő-
 ven ült a vonaton, amely expresszgyor-
 ggal száguldott keresztül az országon
 pernyi pontossággal futott be a fővá-
 ba, majd hasonló menetrendszerű idővel
 ezett vissza. Az uton a legvidámabb han-
 at uralkodott, ami szintén a tökéletes
 dezés számlájára írható. Április 22-én
 bb filléres gyors indul a fővárosba és er-
 jelentkezéseket már elfogad a Déli
 rlap kiadóhivatala.

Ez aztán egy okos bolond
Ismeretlen pénzküldő nyakra-főre küldözgeti
az embereknek a postán a kisebb-nagyobb
összegeket

Az utóbbi napokban postautalványon
 Budapestén, Szegeden és Bécsben többen
 pénzösszegeket kaptak, amelyekhez sem-
 mi közük. Ezeket a pénzösszegeket nem
 várták és a feladót nem is ismerik. Az
 Országos Társadalombiztosító Intézet
 szegedi igazgatója tegnap ezer pengőt
 kapott ettől az ismeretlen pénzküldőtől.
 A postautalványokon Huszka Ibolya
 festőművészné neve van feltüntetve.
 Minthogy a pénzküldemények címzetei
 közül többen a pénzt nem fogadták el,
 azt a posta vissza akarta kézbesíteni
 Huszka Ibolyának.

Akkor derült ki, hogy a pénzt nem
 Huszka Ibolya adta fel. Elmondotta,
 hogy egy hét óta meglepetve látta, hogy
 egy csomó köszönő levél érkezett a ne-
 vére különböző emberektől, akik megkö-
 szönik a nekik küldött pénzt. Abban a

meggyőződésben volt, hogy tréfát üznek
 belőle, mivel senkinek nem küldött pén-
 zeket. Elmondotta, hogy nemrégén a
 korzón elveszítette a retiküljét, amely-
 ben személyazonossági igazolványa és
 tizenöt pengő volt. Valószínűnek tartja,
 hogy az ismeretlen pénzküldő megtalálta
 elvesztett retiküljét és az ő címét hasz-
 nálta fel az utalványok kitöltésénél.
 Most már nemcsak a posta, hanem a
 rendőrség is kíváncsi, hogy ki lehet ez az
 ismeretlen pénzküldő. Valószínűnek tart-
 ják, hogy nem lehet teljesen épelméjű,
 bárha feltétlenül nagyobb összegek fe-
 lett rendelkezik, mert eddig már több
 mint tizezer pengőt küldözgetett szét. A
 postán most állapítják meg pontosan,
 hogy Huszka Ibolya neve alatt kiknek
 a címére küldtek az utóbbi időben külön-
 böző összegeket és hová.

BOMBAMERENYLET KÉSZÜLT
GÖRING ELLEN. Berlinből jelentik,
 hogy a porosz belügyminisztérium előtt
 tegnap délután rejtélyes robbanás tör-
 tént. Hatalmas bomba robbant fel,
 amely azonban szerencsére semmi bajt
 nem okozott. Azt hiszik, hogy a me-
 rénylők, akik után kutatnak, Göring
 életére törtek. Göringnek a hivatala
 ugyanis a porosz belügyminisztérium
 első emeletén van és a robbanás az épü-
 let ama szárnya előtt történt, amelyen
 Göring hivatala van.

— Uj ügyvéd. Klein József, Klein
 Miklós zombolyai tanító fia a csernovici
 egyetem jogtudományi karán megsze-
 rezte az ügyvédi oklevelet. Klein József
 Reichrath Miklós dr. zombolyai ügyvéd
 irodájába lépett be.

az új ruha szabása
Tanfolyamok ápr. 4-től

— Meghosszabbítják a lakbérleti kedvez-
 ményeket. A n t o n e s c u pénzügyminiszter
 — fővárosi jelentés szerint — elkészült az
 új lakbérleti törvénnyel, amely a kedvez-
 ményezett osztályok számára a lakbérleti
 kedvezményeket újabb egy évre meghosz-
 szabbítja.

— Krisztus a művészetben című képsoro-
 zatot a Szociális Misszió rendezésében teg-
 nap délután öt és este kilenc órákor mutat-
 ták be a Tivoli-moziban a Kunz-telepi gyer-
 mekothon javára. Sokkal kisebb számú
 közönség jelent meg, mint előrelátható volt,
 mert az előadás megtarthatása körül a helyi
 hatóságok rendelkezése folytán az utolsó
 pillanatig bizonytalanság uralkodott. A
 Krisztus életét ábrázoló képekhez F o d o r
 József és S c h i e c h t Ádám hittanárak elő-
 adást tartottak, a belvárosi templomi ének-
 kar pedig W a s c h e k Ferenc karnagy ve-
 zetése alatt énekeket adott elő a képek be-
 mutatása közben. Az egyházi énekeket ze-
 nekari kísérettel adták elő és mint művészi
 teljesítmény is őszinte elismerést érdemel-
 nek. A szólószámokban kitűnt F r i t z P a u-
 la. A prologust J o n e s c u né mondta.

Értesítés
 N. b. ügyfeleinknek szíves tudomására hozzuk, hogy Kunz Béla ur az
 I. Izrael szállítási vállalatnál viselt állásából kilépett és a I. Höger szállítási
 vállalatba lépett be. A cég ezután

Höger és Kunz
 szállítási és beraktározási vállalat
 néven lesz tovább vezetve. A nagyközönség további jó indulatu pártfogását
 kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Höger és Kunz
 szállítók
 Str. Eneas 18. — Tel.: 3-72

— Ifjúsági előadás a színházban a Vörös
 Kereszt javára. A gyárvárosi hármás szá-
 mu elemi iskola mellett működő ifjúsági
 Vörös Kereszt csoport március 25-én délután
 négy órákor a városi színházban nagyszabá-
 su gyermekelőadást rendez. A műsor kere-
 tében az iskola növendékei fognak külön-
 böző nyelven énekszámokat, szavaltákat
 előadni. Ezenkívül zeneszámok, táncszámok
 és triológok kerülnek előadásra. A műsoros
 délutánon az ötös vadászvezed zeneóra is
 közreműködik. Az előadás jövedelmét a
 Vörös Kereszt ifjúsági csoportjának alap-
 ja javára fordítják. Helyárak 200, 100, 40,
 30, 25, 20 lei. Jegyek elővételben az iskolá-
 ban, vasárnap pedig a színházi pénztárnál
 válthatók.

AZ OSZTALYSORSJÁTEK tegnapi hu-
 zásán a következő sorsjegyeket húzták ki
 nagyobb nyereményekkel: 28.179 és 51.654
 egyenkint százezer leiel, 35.388 és 61.782
 egyenkint ötvenezer leiel, 4983, 43.120,
 44.331, 46.899, 50.405, 55.388 és 61.894
 egyenkint huszezer leiel.

a Szabászati Akadémián
 I., Dóm-tér 9. I. em.

— Blaskovics Ferenc üdvözlése. Blas-
 kovics Ferenc nagyrepóstat hetvenedik
 születésnapja alkalmából számosan keres-
 ték föl üdvözléseikkel. Pacha Ágoston
 püspök vezetésével megjelentek a káptalan
 és a központi papság tagjai. A püspök mélt-
 atta a jubiláns papi működését és rámuta-
 tott arra, hogy mint népének irányítója és
 nevelője is nagy érdemeket szerzett. A bán-
 sági német-sváb néptanács nevében M u t h
 Gáspár dr. mondott üdvözlő szavakat. Tes-
 tületileg jelent meg a Banatia tanári kar, a
 német gazdasági egyesület, továbbá külön-
 böző kulturális egyesületek is. Blaskovics
 Ferenc meghatva mondott köszönetet az
 ünneplésért és hetvenedik születésnapján a
 vojteki német mezőgazdasági iskolának és
 a német tanítóképzőnek egyenkint tizenöt-
 ezer leit adományozott.

— Halálozás. Özvegy B e r t a Pálné, szü-
 letett Szerelmy Malvin, nyolcvan éves korá-
 ban Rudnán elhunyt.

TIVOLI
 március 22, csütörtöktől
 erdélyi és bánáti
 premier
Világsláger!
Földalatti
front
 (W. PLAN)

Nagyszabású, izgalmas kém-
 dráma a német-angol frontról

Főszerepben:
BRIAN AHERNE
 kapitány kémszolgálati tiszt,
 aki a világháboruban a
 „W. PLAN“ leleplezésénél
 közreműködött

Női főszereplő:
MADELAINE CAROLL
 a B. I. P. filmgyár világhírű
 alakító művésznője

A földalatti front
 főbb attrakciói:

1. Alagut építése a front alatt, amelyben vonat közlekedik.
2. Felrobbantása egy cement-erődítménynek, ahol 27.500 ember életet vesztette.
3. Égő repülőgépek harca a front felett.
4. 10.000 hadifogoly lázadása.
5. Bevehetetlen cement állások építése. stb. stb.

Jegyek elővételben a **TIVOLI**
 pénztáránál egész hétre előre
 kaphatók.

Monopol: FILMCENTRALA S. A.
 Timișoara.

Meghívó

A Timișoara-Temesvár-belvárosi róm.
 kat. egyházközség évi rendes közgyű-
 lését 1934 április hó 9-én délelőtt fél 12
 órákor tartja meg — a plébánia épület-
 ben levő — hitközségi helyiségben a kö-
 vetkező tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Plébánosi jelentés.
  3. Évi zárszámadások betérjesztése.
  4. Ellenőrök jelentése.
  5. Felmentvény megadása.
  6. 1934. évi költségvetés betérjen-
 tése.
  7. Esetleges indítványok, melyek 8
 nappal a közgyűlés napja előtt az Elnö-
 köséghez betérjesztendők.
- Fenti közgyűlésre az egyházközség
 összes tagjait szeretettel meghívjuk.
 Martzy elnök.

— A Magyar Párt ifjúsági szakosztálya felkéri a tagokat, hogy ma, csütörtökön este kilenc órakor minél nagyobb számban jelenjenek meg azon az értekezleten, amelyen a husvétii táncmulatság előkészületeit fogják megbeszélni.

— A cionista világszervezet elnöke Romániában. Nachum Szokolov, a cionista világszervezet elnöke, aki már városunkban is járt, Varsóból jövet Konstancába érkezett, ahol a zsidó hitközség ünnepélyes fogadtatásban részesítette. Nachum Szokolov a konstanci zsinagógában előadást tartott, majd a Polonia hajón Palesztinába utazott.

Kitűnő zene mellett
jól és olcsón szórakozhatsz!

Horgony-kávéházban

— Antik órák kiállítása a Széchenyipalotában. A Szociális Misszió Szervezet antik-óra kiállítása ma délelőtt nyílik meg a Lloyd-soron levő Széchenyipalota egyik üzlethelyiségében és öt napon keresztül várja az érdeklődő közönség látogatását. Az ötletben egészen új, kivételében pedig szenzációs kiállításon városunk ismert családjainak és óragyűjtőinek ritkaságai és értékes órái lesznek láthatók. A Szociális Misszió Szervezet hölgyeinek finom kulturérzékét és azt a törekvésüket bizonyítja ez a kiállítás, hogy a közönségtől nemcsak kérni mer, hanem adni is. Mert kétségtelen, hogy aki megtekintti ezt a nagyszerű antik-óra gyűjteményt, az nemcsak kitűnően elszórakozik, de kulturális igényeit is kielégíti. Ekvul magyarázható meg az a széleskörű érdeklődés, mely városunk művelt közönsége részéről megnyilvánul a kiállítás iránt. A Szociális Misszió Szervezet, özvegy Borsiczky Ottóné elnökével az élén mindenkit szeretettel elvár a jótékony célú antik-óra kiállításra.

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gastrikus laznál, bérekedésnél, emésztési rendbeségénél, anyagcsere zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttorója megállapította, hogy a „Ferenc József” viz abszolút megbízható használatra ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.**

— Tizenöt éves szerelmes diák öngyilkossága. Kisenevben Parsu Mihály tizenöt esztendősné tanuló a vonat elé vetette magát, amely darabokra tépte. A fiu szerelmes volt egy tizenöt éves leányba, akivel együtt akart élni, amit azonban a szülői nem engedtek meg. Ez annyira elkeserítette, hogy megölte magát.

— Nem zavartatják magukat a betörők. Városunkban szervezett rablóbanda garázdálkodik, amely egyre-másra követi el a betöréseket. Legutóbb özvegy Mihaljevits Agostonné józsefvárosi Muresan-Nap-utca 1. szám alatti lakásában jártak a betörők. Mihaljevitsné, akinek a Józsefvárosban optikai üzlete van, este tért vissza a lakásába, ahol a legnagyobb rendtelenség fogadta. A lakás ajtaját a betörők felcsúszították, a szobákat pedig feldúlták. A betörők pénzt kereshettek, de mivel készpénzt nem találtak, ékszereket vittek el mintegy tizezer lei értékben. A betörésről értesítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást. Lopásról tett jelentést Ritter Anna erzsébetvárosi asszony, akinek lakásából 4300 lei készpénz tűnt el. A rendőrségnek sikerült a tolvajokat két fiatalokru fiu személyében elfogni.

Sport

Nagy gondot fordít a szovjet a diákok és munkások sportszerű oktatására

Mehner Klaus dr., a berlini Kelet-európa Kutató Társaság főtitkára, érdekes tanulmányt írt az orosz sport mai helyzetéről. A tanulmány az orosz sport minden ágára kiterjed és elsősorban is a sportfórumokkal foglalkozik. Az üzemek, iskolák mellett ugynevezett „sportkollektív” működik s ennek keretében egyesülnek az összes sportoló diákok és munkások. Az iskolákban heti hat óra sportoktatás kötelező. A sportszervezetek felettes hatósága a legfelső sporttanács, amely az összes sportolók számára listát állított fel. Ebben a listában megjelölték a legalsóbb sportteljesítményeket, amelyek-

nek az elérése kötelező. A teljesítmények szerint van első és másodfokú sportkatoná, sportharcos, félherkules és herkules. Oroszországban — írja — az elmúlt évben 2000 tornaterem, 185 tornacsarnok és 250 uszómédenca volt üzemben.

Ötletes módon fejlesztik Oroszországban a turisztikát. Az ország bizonyos területét ismeretlennek nyilvánítják és annak felkutatására pályázatot hirdetnek. Az ilyen kutató jellegű kirándulásokra ezrekre menő tömeg vállalkozik és az ilyen expedíciós jellegű kirándulások sok természeti kincset tártak fel.

Harc egy játékosigazolvány körül

A TMTE még a Banatul ellen vívott bajnoki mérkőzés előtt óvatot jelentett be a Banatul centerfedezete, Fusoi ellen, aki az óvás szerint hamis adatok alapján kiállított játékoskarnettel játszik. A TMTE be is terjesztette a futballkerületnek Fusoi születési bizonyítványának másolatát, amely szerint a játékos 1910-ben született, viszont a játékoskarnetben 1914 szerepel mint születési év. A kerület elhatározta, hogy

az ügyet a karnet eredetének megállapítása végett átteszi a központhoz és csak azután dönt az óvás ügyében.

Gusztáv svéd király partnere

Gusztáv svéd király a partnere volt Kehrlingnek, az egykori magyar tenniszbajnoknak a mentonai férfitáros hendikepben, ahol a döntőben 6:2, 6:2 arányban győztek a Wills-Wills pár ellen.

Színház

Még csak néhány jegy kapható Szigeti József mai hangversenyére, mely pont kilenc órakor kezdődik

Szigeti József, a világhírű hegedűművész ma esti hangversenye hallatlan érdeklődést váltott ki a zenekedvelő közönség minden rétegében. A jegyek legnagyobb része már elvételber elkelt. Földszinti és középerkely ülések, valamint páholyjegyek már nem kaphatók, csupán néhány oldalerkely és karzat-ülés felett rendelkezik a pénztár. Az óriási érdeklődésre való tekintettel a rendezőség, külföldi mintára szinpad

üléseket állított be, amelyek 125 és 150 leies árban kaphatók. Szigeti ma este, Nikita de Magaloff herceg, orosz zongoraművész kíséretével Corelli, Bach, Beethoven, Ravel, Szimanowszky, Françoer-Kreisler, Bloch és Hubay szerzeményeit játsza. Nyomatékosan kérjük a közönséget, hogy este 9 órára mindenki foglalja el a helyét. A szinpad ülések feljárata a teremből van, a két oldalon felállított lépcsőkön.

Helyet az ifjúságnak

Szenzációs vígjáték-premier a magyar színházban

Vulpius-Lakatos-Fodor rendkívül érdekes újdonsága, a Helyet az ifjúságnak, az ifjúság mai helyzetét és munkanélkültségét olyan szellemesen oldja meg, a darab felépítését olyan érdekfeszítő művészettel vezeti a néző elé, hogy a közönség alig tud majd betelni a darab szépségétől. A bemutató holnap, pénteken este lesz.

Helyet az ifjúságnak világsiker és Budapestben állandóan telt házak előtt szalad a harmadik jubileum felé.

Helyet az ifjúságnak olyan probléma, melyet minden fiatalnak látni és ismerni kell. Helyet az ifjúságnak itteni előadásának főszereplői Agoston Baba, Dálnoky Dudas, id. Szendrey Mihály, Felhő Ervin, Ladányi Imre, Jávör Alfréd, Kozma Hugó, Kun Dezső, Szabó Gyula, Lenkey István és Ordry László, akik garantálják a nálunk még eddig nem ismert darabsikert.

Helyet az ifjúságnak pénteken este, szombaton este, vasárnap este és vasárnap délelőtt rendes helyárrakkal van műsoron.

Arjegyzők ingyen és bérmentve!
Nagy készletek. Olcsó ár!

Sodronykerítésokat horgonyzott sodronyból már 11 leier négyzetméterenként

Tüskésodrony 2.20 lei folyó méterenkénti árban kapható

Bozsák M. és Fia R.-T.

sodronykerítés- és vasbutorgyár

Timisoara, Str. Santului (Alsóárok-utca) 10 és IV. Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 31. Bejárat: Str. I. Văcărescu (Bem-utca). Telefon 3-88

A magyar színház műsora:

Csütörtökön este: Szigeti József versenye.

Pénteken este fél 9 órakor: Hely ifjúságnak. Szenzációs vígjátékpremier Szombaton este fél 9 órakor: Hely ifjúságnak.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Helyet a ságnak.

Vasárnap este 9 órakor: Helyet a ságnak.

Hétfőn este fél 9 órakor: Helyet a ságnak.

Rádió

Csütörtök, március 22. Bucurest Tőzsde. Gramofon. 14.20: Könyű 17.15: Iskolai rádió. 18: Dinicu-ze 19.50: Rádió-egytem. 20.10: Felo 20.30: Opera. Az első felvonás után vasás. Budapest. 7.45: Torna. Gra 10.45: Hírek. Felolvasás. Gramofon. 1 li harangszó. 13.05: Lemezek. 14.30: védzenekar. 16.30: Előadás. 17.10: László ifjúsági előadása. 18: Előadás. Irodalmi ünnepély. 20.15: Revere Gyű fázik. 20.55: A rádió külügyi negyed 21.15: Az opera zenekara. 22.35: Szab git és Lehotay Árpád előadó-estje. Farkas Jenő és cigányzenekara. Bécs Művészelemek. 14.10: Lemezek. 18.10

la d'amore-hangverseny. 18.35: I Zdenka zongorázik. 20: Rádiózeneka Művészelemek. Belgrad. 12: Len 1.05: Balalajka zenekar. 6: Tánzer Lemezek. 9.45: Az első belgrádi dal hangversenye. 10.15: Rádiózenekar Népdalok zenekarral. 11.45: Táncler Berlin. 14: Szórakoztató lemezek. Cselló lemezek. 17: Könyű zene. Mozart-hangverseny. 20: Zene és éni hangverseny. 21.10: Tánzene. Stu 18.45: Spanyol tangólemezek. 21.10: darabok hegedűn és zongoran. 24: jelenet. Róma. 18: Hangverseny. 21. Vito hegedűművész. 23.10: Olasz hega zenekari hangverseny. Prága. 12.05 lonzenekar. 13.10: Lemezek. 18.25: zek. 21.05: Szimfonikus hangverseny. M Lemezek. 23.40: Rádiózenekar és M zongoraművész. Varsó. 16.40: Könyű ne. 17.55: Ének, hegedű.

Péntek, március 23. Bucurest. 13: de. Gramofon. 14.20: Lemezek. 18: I zekar. 19.20: Rádiózenekar. 20: Rádió tem. 20.20: Lemezek. 20.45: Felolvasá Filharmonikus hangverseny. 22: Felo 22.15: A hangverseny folytatása. Utár szélő ujság. Budapest. 7.45: Torna. G fon. 10.45: Hírek. Felolvasás. Gramof nekar. 14.30: Klein Pali zongorázik. K Jolán gordonkázik. 16.30: Diák-félór Gramofon. 18: Előadás. 18.30: Kiss és cigányzenekara. 19.30: „Lohen Wagner operája. Utána: Pataky-jazz. 13: Gramofon. 14.30: Művészelemek. 1 Ének és hegedű. 20.05: Bécsi hangver 22.45: Osztrák zene. 23.45: Táncler Belgrad. 12: Rádiózenekar. 1.05: Rá nekar. 5: Női ének. 6: Lemezek. 6.30 vózenekar. 8: Lemezek. 8.20: Népi zenekarral. 11: Cigányzene. Berlin. Mandolin gramofonon. 16.35: Haydn: C szonáta. 17: Szórakoztató zene. 18.55: S bert-dalok. 19.20: Abt-dalok. 21.30: Bri hangverseny. Stuttgart. 18.45: Balladá Ejjeli hangverseny. Róma. 13.30: Lem 14: Könyű zene. 17: Zongora. Heg 20.30: Lemezek. 21.45: Zenei csevegés. ga. 13.10: Lemezek. 18.05: Ondricek-né 20.20: Fuvós-zene. Varsó. 17.55: Kö lemezek. 18.20: Hegedű, zongora. 1 Lemezek. 21.15: Szimfonikus hangvers 23.40: Tánzene.

Mozi

Csütörtök, március 22.

Apollo-mozi: Csak egyszer szeretünk
Capitol-mozi: Szerettek.
Tivoli-mozi: Földalatti front.

Közgazdaság

Vendéglősök és kávéosok felsorakoztatták sérelmeiket

Vendéglősök és kávéosok ipartársulaga tartotta meg évi közgyűlést Mednyánszky István elnökletével. Az évi jelentést Bokor Kornél társulati ügyész román nyelven, a társulat vidéki elnöke, német nyelven tolt. A jelentés rámutatott arra, hogy a vendéglősök és kávéosok helyzete rosszult. A múlt év elején életbelépett a kávéadó, súlyos terhet jelent a zemely körülmények még mindig nem ült. Megterhelést képez a záróra szababítás címén kivetett illeték harcot kellett az ipartársulati a munkakamarai tagság ellen.

Veszélyt jelentett az elmúlt évben az a rendelet is, amely az italmérsi engedélyek becserélését írta elő. A tiltakozás eredményének tekinthető, hogy az éttermek italkimérsi jogát nem korlátozták. Az évi zárszámadást Michels Miklós terjesztette elő, amelyet az elnöki jelentéssel együtt a közgyűlés tudomásul vett és a vezetőségnek a felmentvényt megadta. Végül Ferenczi István korlátozta vezetése alatt megejtették a választásokat. Elnök újból Mednyánszky István lett. A vidéki csoport elnöke Michels Miklós (Zsombolya). A vezetőség és a választmány megalakítása egyhangulag ment végbe.

Katolikus Munkásszövetség szobafestő és mázolósegéd munkacsoportja a szobafestő és mázoló mesterekkel kollektív szerződést kötött

Kell és nem szabad feladni a rend. A gyűlölet hullámai még nem tártak el mindent, akadnak még szigetek, ahol él a megegyezés, ahol keresik, kutatják és óhajtják együttműködést. A munkaadó munkás békés együttműködését. munkát, jobb bért és tisztességes t biztosít. Az együttes munka pengértést és kényeret biztosít. Ké- Melyért verekszenek, gyűlö- és gyilkolnak az emberek! Van megoldás is. Tudjuk. És reáébred- re a szobafestők is. Rájöttek, csak együtt, együttes munkával tetik meg a szakma becsületét és nek existenciáját.

laltak munkát és szidták a segédeket, meg a pénztelenséget.

Január elején harminc segéd lépett be felve a Katolikus Munkásszövetség helyiségébe. Már minden munkaspártban voltak, most azután a Munkásszövetséggel próbálkoztak. Becsületes akarást láttak, meggyőződtek arról, hogy valóban a munkásokért küzdenek. Tanultak is. Szaktanfolyamot állítottak fel a részükre, ahol rajzolásban, festészetben képezheték magukat. Többen lettek. Számuk már meghaladta a szá- zat.

Jött a tavasz. Az új munkaszezon. Régi idők emléke ébredt bennük. Amikor a mester tisztességesen fizette őket, megbecsülte a munkásait és maga is jól keresett. Kollektív szerződésre gondoltak! A szakosztály Csendes Jenő vezetésével tárgyalni kezdett a mesterekkel. A béreket túlmagasnak találták

hagyták el a kocsi.

A három ezredes és a hajóskapitány katonáknak tiszteletet.

Johnson kapitány odalépett a királynéhoz:

— Felség, sziveskedjék a karosszékben helyet foglalni, a matrózok majd leviszik. Így kényelmesebb lesz.

Zita királyné bágyadtan mosolygott, aztán csendes hangon felelt:

— Ó, köszönöm, majd gyalog megyek le, nem olyan meredek a lejárát.

Az egyik magyar tiszt harsány hangon vezényelt:

— Vigyázz! Tisztelegj!

És a katonák két sorfala olyan ünnepelesen tisztelgett, amint az királlyal szemben illik.

A bakák marcona arcán meghatott-ág látszott. Némelyiknek a szemében könny jelent meg.

A király biccentett a katonák felé.

Károly azután karját nyújtotta Zitanak és lassan megindult vele lefelé a partha vágott lépcsőkön.

Mögöttük haladt összefogott reverendával Schiappa nuncius, Boroviczenyéné, a királyné egykori udvarhölgye, azután Eszterházy gróf, a tatal várkastély ura. Azután következett a menetben a három ezredes, Anglia, Franciaország és Olaszország hadseregeinek képviselői, végül Siménfalvy magyar ezredes és Kánya

a mesterek, a felajánlottat kicsinynek a segédek. Nem kaptak hajba! Nem csirkefogózták le egymást és nem mentek ököltre. Megkeresték a középutat és megkötötték a szerződést, melynek főbb pontjai a következők:

A munkaidő április elsejétől október hó tizenötödikéig heti törvényes 48 órában állapították meg. A munkabért órábérben állapítják meg. Első osztályú újonnan felszabadult segéd óránként 9 leit, másodosztályú egytől-három évig óránként tizenkét leit, harmadik osztályú 3—5 évig tizennégy leit, negyedik csoport ötöt-tíz évig tizenhat leit kap. Csoport és munkavezető a legmagasabb órabéren felüli fizetést élvez. Az első két tulóra 25%, azután éjfélig 50. éjféltul reggelig 75%. Minden mesternek joga van egy inast tartani. 5 segédig 2 inast, 5 segéden felül 3 inast. Több mint három inast nem lehet alkalmazni. Szeszies italt munkára vinni, vagy azt odahozatni szigoruan tilos. Bizalmiférendőszert bevezetése és elismerése. Szerszámokat segédekkel vitetni tilos. Segédmunkást szakmunkára alkalmazni tilos.

A munkaadó és a munkás között békéltető bizottság létesítendő. A bizottság tagjai mindkét részről három rendes és két póttag.

Az elnök felváltva munkaadó és munkás. Az Ipari Szindikátus mázoló és festő szakcsoportja kötelezi magát, hogy csak a Katolikus Munkásszövetség szobafestő és mázoló szakcsoportjainak tagjait alkalmazza, míg a Katolikus Munkásszövetség szobafestő és mázoló szakcsoportja kötelezi magát, hogy csak a fenti munkaadók csoportjának fog szakmunkást közvetíteni. A szerződés megkötése egy évre érvényes és ha azt harminc nappal előzőleg nem újítják meg, ugy az ismét érvénybe lép. A fenti béreknél a segéd többet nem kérhet és a munkaadó magasabb fizetést nem adhat.

Mindakét fél jól járt. A segédek magasabb bért kaptak. Ezuttal már nem dolgozathatnak inasokkal a mesterek és nem fognak a segédek szerszámokat cipelni. A mesterek nem látnak többé elégedetlen arcot és nem szállítanak

meghatalmazott miniszter zárták be a szomorú menetet.

Mikor a királyi pár rálépett arra a keskeny kis hidra, amely a monitorra vezetett, az egyik magyar tiszt elkiáltotta magát:

— A vizontlátásra!

És a két sor magyar katona anélkül, hogy megmozdult volna, visszhangozt:

— A vizontlátásra!

Pedig valamennyinek a szívében ott sajdult a sejtés, hogy több vizontlátás nem lesz.

Vezényszavak hangzottak el. A magyar katonák futólépésben eltűntek. Az egész meredek part ismét pusztán és üresen állott. Odafent a vasuti töltésen feketén látszottak a vonatok kocsijai.

A királyi pár rálépett a monitor fedélzetére, körülnézett, majd lement a szűk kabinba.

A nuncius utánuk ment.

Odabent a kis kabinban a pápai nuncius néhány vigasztaló szót szólt hozzájuk.

A király és a királyné letérdeltek és a nuncius megáldotta őket. A pápa áldása volt ez, amelynek nyújtására a Szentatya felhatalmazta a nunciust.

Schiappa Lorenzo, a pápa követe, nagyon meghatottan hagyta hátra a monitor fiülkéjében a királyi párt. Imára kulcsolt kézzel lépett ki és ajka még akkor

majd rossz munkát. A kollektív szerződésre támaszkodva nyugodtan kérhetnek a megrendelőtől jobb fizetési feltételt, mert ők is jobb munkaerőt tartanak. A kollektív szerződés megkötése a Munkásszövetség érdeme.

Ifj. Kubán Endre.

Lebontják a zsombolyai Reform-malmot. Zsombolyán a gazdasági válság szintén egyik ipari vállalkozást a másik után szedi eldozatal. A Treisz-féle góztéglagyár után most a Reform-malomra került a sor, amelynek gépeit és berendezéseit már az elmúlt évben eladták. Most a malom magas kéményét és épületét bontják le.

A konverziót napról-napra módosítják. A konverziós javaslat szerint a konverzió nem terjed ki a fővárosi Creditul Urban és Creditul Rural pénzüzetekre, amelyek tudvalegileg liberális alapítások. Ezekre vonatkozólag a javaslat külön törvényt ígér. Ez az intézkedés azonban még liberális körökben sem aratott osztatlan tetszést, aminek következtében Tatarescu miniszterelnök és Bratianu Dinu pártelnök között tanácskozás folyt, amelynek eredményeként elhatározták, hogy a konverziót erre a két pénzüzetre is kiterjesztik és a javaslatot ilyen értelemben módosítják.

Fényképezőgépekben rekord
a
Rolleikord
a legújabb fényképezőgép megérkezett
Kecskeméti, I., Bul. I.G. Duca

Hivatalos devizaárfolyamok. A Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyama: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelzi) Páris 6.58½—6.63½, London 509—519, New York 99.75—105, Róma 8.60—8.72, Zürich 32.25—32.70, Brüsszel 23.35—23.65, Berlin 39.65—40.69, Hollandia 67.35—68.

Tart az üzletelenség. A bányai gabonapiac az üzletelenség még egyre tart és az irányzat továbbra is lanyha. A piaci árak a következők: 76 kilós temesi buza 310—315 lei, 77—78 kilós torontáli buza 325 lei, ótengeri 200 lei, ujtengeri 140 lei, örlöképes tengeri 145 lei, zab 200 lei, árpa 170 lei, tökmag 720—725 lei, napraforgómag 300 lei, 30/70-es kismalmi liszt 530—560 lei, takarmányliszt 180 lei, korpa 160 lei százkilónként.

is latin imát suttozott.

A nuncius után Siménfalvy ezredes lépett be a királyi pár kabinjába.

Összetötte a bokáját, feszesen szalutált, aztán előírászerű hangon megszólalt:

— Felség, alázatosan jelentem, hogy távozhassam.

A király ránézett az ezredesre és fejével könnyedén biccentett, aztán halkán mondott néhány szót.

— Utazzék innen mindjárt Budapestre, jelentkezék a kormányzónál és közzölje vele üzenetemet. Tiltakozom az ellen, hogy engem az ántánthatalmak akaratom ellenére Magyarországról elhurcolnak.

— Igenis, felség!

— És aztán mondja meg Horthy kormányzónak azt is, hogy most, abban a pillanatban, amikor magyar területről távozom, megismétlem a magyar kormány elé már előterjesztett kérésemet. A kérés az, hogy sem Ostenburgnak, sem a többieknek, akik most fogságban vannak azért, mert mellém állottak, ne legyen komolyabb bántódása. Valamennyien csak azt cselekedték, amit nekik koronás királyukkal szemben való köteleességérzetük diktált. Nagyon kérem a kormányt, mielőtt esetleg halálbüntetést mér rájuk, amellyel megfenygették őket.

Siménfalvy trón

első Habsburg-uralkodó tragédiája

69. folytatás.

Nagyantán egyike feltette a kérdést:

Nem lehetne Károlyt talán Szentára vinni?

glia ezt elhárította:

Nem, nem lehet. Tulságosan furcsa, ha Napoleon után Károlyt is a Ilona szigetére vinnék. Különb

örténelmet nem lehet megismételni. omály és köd borította még a szes- sétlen királyi pár jövőjét. Mindazok,

tiltakoztak, hogy ott maradjanak arországon, nem tudtak megegyez- ra vonatkozólag, hogy tulajdonkép- hóvá vigyék őket.

gyl is ugy intézkedtek, hogy a oworm angol monitor csak vigye el s, közben majd csak találnak valami oldást és majd rádiótávírat útján

ik a monitor parancsnokával, hogy á menjen.

királyi pár kocsijának ajtaja kinyi- l. Elsőnek Károly király szállott le és a ga segített Zita királynénak a leszá- ban. Utánuk a pápai nuncius, majd

terházy gróf, végül Boroviczenyéné

Apróhirdetések

Levelezés

Intelligens, szép, 29 éves

hivatalnoknő, ismeretség hiányában ez-
uton keresi 30—40 éves jól szituált, mű-
velt uriember tisztességes ismeretségét,
akivel szép kirándulásokat tenne és aki-
vel a szabad idejét kellemesen eltöltené.
Leveleket a kiadóba „Márciusi ibolyák”
jeligére. (792)

Általmazás

Román nyelvet

grammatikát, beszédgyakorlatokat, leve-
lezést) kipróbált kitűnő módszer szerint
tanít egyenként vagy kisebb csoportban,
külön kezdőknek és haladóknak, hav-
100 leiert. Nic. Magdu, fordító és gyors-
írás tanár, Timisoara I., Piat. Sft.
Gheorghe-Szentgyörgy-tér 2. A tanfo-
lyam jövő héten kezdődik. (222)

Agilis hölgyek

és urak szép mellékkeresethez jutnak.
III., Str. Brancoveanu (Helvét-utca) 21,
délután 5—6 óra között. (789)

Mindenes

jórávaló, középkorú, ki főzéshez is ért,
elsejére kerestetik. III., Ion Vasii-Rezső-
utca 23. (810)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Állást keres

Fehérnemű-varrást

magánosok és üzletek részére olcsón
vállalok. Férfi fehérnemű, pyjama és
gyermekkelengye készítésében több éves
praxissal rendelkezem. Cim: özv. Her-
dina Sándorné, Józsefváros, Str. Gelu
(Pacsirta-u.) 39. sz. (100)

Intelligens

uriasszony házzvezetőnői (irodai mun-
kára is alkalmas) idősebb, intelligens
uriemberhez állást keres. Vidékre szive-
ten megy. Cimeket „Otthont keresek”
jeligére a kiadóba kérek. (1050)

Házzvezetőnők

jobb, magányos urhoz vagy 2 tagu
családdhoz, kiknél otthont találna, ajánl-
kozik. Vidékre is megy. Karácsonyi
Ilonka, IV., Gh. Baritiu-Zöldpázsit-u. 23,
aj 26. (762)

Trafikba

több évi gyakorlattal, kaucióval intelli-
gens nő ajánlkozik. Cimeket „Trafik”
jeligére a kiadóba kérek. (816)

Ha szép akar lenni.

használd KULKA-féle
lilliom-tejkrémet, lilliom-
tejszappant, lilliom-pudert,
3 színben. Kapható kizáró-
lag KULKA Emil városi gyógy-
szertárban a „Fekete Sashoz”
Belváros, Szent György-tér.

Ádás-vétel

Friss tojás

100 darab 70 lei házhoz szállítva. Meg-
rendelhető St. n. Dezső, Str. Mocioni-
Csillag-u. 39. (808)

Foxterrier

1 pár elsőrangú 3 hónapos 2000 leiert
eladó. Cim a kiadóban. (807)

Női bicikli

jókarban lévő, olcsón eladó. Micu, Poli-
technica. (811)

Olesó butorok

készítését a legrövidebb időn belül olcsón
vállalom. Komplet háló- és konyhabe-
rendezés, együtt 6000 lei. Komplet
ebédlő tölgyfából 12.000 lei. Erzsébetvá-
ros, Romulus-Hattyu-u. 8/a, a második
udvar. (817)

Új filléres a fővárosba

Oda- és visszautazás: III. osztályon 495 lei, II. osztályon 700 lei

Indulás a Timisoara-Józsefvárosi pályaudvarról április 22-én délelőtt,
visszautazás április 25-én este. ♦ **Jelentkezés április 16-án
estig a Wagons-Lits-Cook** utazási irodában (Timisoara, Bulev.
Regele Ferdinand) és a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában (Timisoara,
Szentgyörgy-tér 4. telefon 2-52). Az összeg egyidejű beküldése mellett
levélben is lehet jelentkezni.

A „Hajduk” sportegylet filléres vonata Jugoszláviába

Az itteni Hajduk sportegylet a múlt évből ismeretes jól rendezett filléres sport-
vonatot indít Jugoszláviába, Kikindán át Szuboticiáig.

Indulás Temesvárról szombaton március 31-én, visszaérkezés április 3-án reggel.
Utiköltség: Közös utlevél, vizum és vasuti jegy Temesvártól—Kikindáig és
vissza Lei 300, Szuboticiáig és vissza Lei 400.

Szükséges okmányok: Állampolgársági bizonyítvány, katonai okmány és személy-
azonossági igazolvány.

Jelentkezés: a Hajduk s. e. irodájában, Timisoara I., Str. Ungureanu (Városház-
utca) 1, legkésőbb március 28-ig bezárólag.

Filléres gyors indul

Bécsbe ápr. 6-án, visszaérkezik ápr. 12-én
Budapestre ápr. 6-án, „ ápr. 12-én
Belgrádba ápr. 20-án, „ ápr. 24-én

Kollektív utlevéllel, vizummal és vasuti jeggyel:

Bécsbe 2190 lei, Budapestre 1100 lei, Belgrádba 550 lei

Egyéni utlevéllel, vizummal és vasuti jeggyel:

Bécsbe 1870 lei, Budapestre 775 lei, Belgrádba 450 lei

Kollektív utlevélhez szükséges okmányok

Bécsbe és Budapestre utazóknál: 1.) állampolgársági bizonyítvány másolata. 2.) személyazonos-
sági (piros) igazolvány eredetiben. 3.) 20—50 éves
férfiak katonai bizonyítvány. 4.) 3 drb fénykép. 5.) férjes
nők házasságlevél másolata. 6.) kiskorúak szülői bele-
egyezés (városokban közjegyző, községekben községi
jegyző által hitelesítve). **Belgrádba utazóknak**
csak állampolgársági bizonyítvány és személyazonos-
sági (piros) igazolvány szükséges.

Jelentkezési határidő a bécsi és budapesti utazásra
**április 1. déli 12 óra, a belgrádi utazásra április
16. est 6 óra.**

Jelentkezési helyek:

Timisoara—Temesvárott: Déli Hírlap kiadóhivatala
Központi Bank

Lugoj—Lugos: „Europa”, menetjegyiroda

Jimbolia—Zombolya: Barbier János, könyvkereskedés

Sannicolaul-Mare-Nagyszentmiklós: Friss Jenő hírlapiroda

Oravita—Oravica: Weisz Felix, könyvkereskedés

Strand-vendéglő

Ságon berendezéssel együtt ela-
bérbeadó. Wagner Gerhardt,

Lakás

Belváros központjában

az Eugen de Savoya-Jenőherceg
novici-utca sarkán 4. sz. alatt
helyiség, melyekben 10 évig bor-
szabó-műhely volt, május 1-én
Dr. Braun, IV., Mircea voda-Miss

Kiadó

Belváros közelében 3 szobás laka-
leg gazdasági udvarral és bel-
pincével együtt. Cim a kiadóhiv.

Belváros központjában

egy 4 szobás lakás fürdőszobával
1-re kiadó. Str. Brediceanu-Szék-
utca 4, I. (Hitelbank-palota n

Irodahelyiségnek

központi fekvéssel, 2 modern szo-
resek sürgősen. Cim a kiadóban.

3 szobás

lakás fürdőszobával május 1-re
IV., Str. Gh. Baritiu 24.

Kiadó

Str. Eminescu-Zápolya-utca 4. s.
április elsejére egy 2 szobás irod-
ség, május elsejére pedig egy ké-
lakás. Érdeklődni dr. K u n Feren-
védnél, Bulv. Reg. Ferdinand 3.

Egy szoba

első emeleten, Belvárosban, garzo-
nak kiadó. I., Str. Solderer-Erőd
II. emelet.

Magános ur

pontosan fizető, csendes, mérséke-
különbejárattal szobát keres. C
„Állandó lakó” jeligére a kiadóba

2 szobás

lakás mellékhelyiségekkel április
adó. IV., Ion Ghica-Arany János

Massage-fü

kaphatók

„SANITAR

Bul. Berthelot (K

Lajos-utca) 2

Telefon 23-6

Különiéle

Román állami osztálysorsjegy
V. sorsjáték első osztályára már r-
keztek. 1/8 ára 125.— lei, 1/4 250.
1/2 500.— lei, 1/1 1000.— lei. Kaph-
közismert szerencsés számokkal r-
kező March-trafikban. Eddig több-
egy millió leit fizettem ki szer-
nyerőimnek, diszkreció mellett! S-
tehát ünni a March-trafikban,
soara IV., Küttl-tér 1. sz. alatt. Po-
pénz előzetes beküldése plusz 17 lei
lottó levél díja ellenében eszközölök.